Toimetus ja talitus
Jõhvis
Turuplats Nr. 1.
Telefonid Nr. 4.
Toimetaja kõnetunnid kella 11—1.
Talitus avatud 9—6.

Kuulutuste hinnad:
Kuulutuse küljel 3 senti m/m ühel veerul, tekstis 8 senti m/m ja lehe eesotsas 6 senti m/m.

Jlmub 3 korda nädalas.

ALUTAGUSE ELU

Jõhvi ja Alutaguse häälekandja

Üksiku numbri hind 5 senti.

Tellimisehind postiga 3 korda nädalas.
Kuu 60 senti, 3 kuud 175 snt., 6 kuud 340 snt, 12 kuud 6 kr. 75 senti
Üks kord nädalas iga laupäev.
Kuu 20 s., 3 kuud 60 s. 6 kuud 120 s., 12 k. 240 s.
Tellimisi võtavad vasta kõik postkontorid ja postiagentuurid.

Nr. 63. (112.) Jõhwis, teisipäewal, 9. juunil 1931. II. aastakäik.

Kust ostate Teie kõige paremaid aiavilja ja loomatoidujuurikate

seemneid?..

Ainult A. VILLERS'i kauplusest Jõhvis, Turuplats nr. 7.

Kõige maitsvamaid veine, liköörе ja napse, ostetakse Jõhvis,

A. Villers'i

viinamüügi osakonnast.

Restoraanidele ja viinakauplustele soodus sisseostu koht.

Teadaanne.

Alljärgnevad Narva rahaasutused on suvekuudel kuni 1-se septembrini avatud

laupäeviti kella 12-ni.

Krediit-Pank Narva osakond.
Narva Ühispank.
Narva Majaomanikkude Pank.
Narva Vast. Krediit-Ühisus.
Narva Juudi Ühispank.

28 soome sulemeest huwimatkal Narwas.

„Leidsime eest ilusa linna — väärtusliku ajaloolise tokumendi".

Soomlased N.-Jõesuust vaimustatud.

Pühapäewa-hommikuse postrongiga saabus Narwa 28 soome ajakirjanikku. Enamus huwimatkajaist soome prowintsi-pressist, ainult mõni üksik oli Helsingist. Jaamas olid külalisi wastu wõtmas Soome aukonsul J. Lust ja kohalikke ajakirjanikke.

Jaamast sõidutati külalised J. Lusti korterisse, kus wõeti hommiku-einet. Sealt mindi naiskutsekooli näitusele, kust siirduti linnaraekotta. Käidi muuseumis ja tutwuti südalinnaga. Kella 12-eks jõuti E. s. „Ilmarisse", kus oli korraldatud linnawalitsuse poolt külalistele eine. ½2 p. l. sõitsid külalised laewaga N.-Jõesuu. Tutwusid suurima Eesti kuurordiga, mille looduslik ilu pani imestama suguwendi lahe tagant. Kell 5 oli alewiwalitsuse korraldusel eine Kuurhoones ja õhtuks külalised sõitsid Narwa tagasi. Siin tutwuti kindluste, kose ja wabrikutega ning õhtuse rongiga lahkuti Narwast, et sõita edasi Tartu, Haapsallu ja sealt Tallinna kaudu tagasi Soome.

Soomlased ütlesid Narwa linna oma wanade majade ja ajalooliste mälestuskohtadega wäga meeldiwat. Nende ettekujutuse järele pidi olema Narwa lagunenud ja sõja tagajärjel armetuks muutunud linnake, kus peale waesuse ja 100-protsendilise wenekeelsuse pole midagi erilist näha-kuulda. Leiti eest aga ilus linn, nende ütleluse järele — „wäärtuslik ajalooline tokument". Tehti rohkesti ülleswõtteid ja kirjutati märkmikusse kõike, mida nähti ja kuuldi Narwast.

Kaks tasavägist pallimurul.

„Astra" lõi teisel kohtamisel noort N.M.K.Ü.N.O.'t 4:2 (2:2).

Pühapäewal kohtasid jalgpallis linnaspordiwäljal ringkonna-wõistluse tsüklis n.-ü. „Astra" ja NMKÜNO meeskonnad. Teatawasti mängisid esimesel kohtamisel nimetatud meeskonnad wiiki, mispärast oli oodata jälle tasawägist mängu. Mäng algas wilemees Safronoffi asjalikul juhtimisel täie hallooga. Esimese poolaja bilanss näitas jällegi tasakaalu — 2 : 2. Alles teisel poolajal suutsid „Astra" poisid näidata pallitogimises suuremat praksist ja seadsid Kreenholmi noorte meeskonna kaitse saamatusest seisu 4 : 2 oma eduks.

„Astrale" on siginenud üle-öö tõsiwastane jalgpallis, mida näitas 2 mängu. Mullu kogutud loorberid on löönud treeningu puudusel närtsima ja „Astra" peab tegema tublisti tööd, et parandada oma nime. Praegusel korral — wõidule waatamata — ta näitas wõistluskogemusteta Kreenholmi noorte palliweeretajatega peaaegu ühetasemelist mängu.

Wärske miljonär Riisiperest wõi Tartust.

Eesti Karskusliidu ja Naiste Karskusliidu loterii loositi wälja.

Miljoni-wõitu oodati 7 tundi.

(Meie kirjasaatjalt traaditeel.)

Tartust, 7. juunil. **Eile toimus Tartus Eesti Karskusliidu ja Naiste Karskusliidu rahalise loterii loosimine. Peawõit — 1.250.000 senti — langes piletile nr. 29.481; 200.000 s. — piletile nr. 77.354; 100.000 s. — piletile nr. 27.122; 50.000 s. — pil. nr. 20.473 ja 49.161; 25 000 s. — pil. nr. 24.290 ja 24.799; 10 000 s. — pil. nr. 3.370, 57.913, 17.951, 63.415, 20.466, 67.323, 77.519, 89.664.**

Peawõitu tuli oodata publikul ligi 7 tundi. Alles 6 piletit enne lõppu tõmmati wälja miljon.

Seniste andmete järele on saadetud miljoni-wõidu piletiraamat Riisiperre, seal osa pileteid ära müüdud, teine osa Tartu turul. Wärske miljonär on seni leidmata. 200.000 s. wõidupilet müüdi Suure-Jaani ja 100.000 s. wõidupileti müüs edasi Tartu Majandusühisus.

Puumaja lauda ja talliga tuleroaks.

Tulekahju Skarjatinas.—Kahju 850 krooni.

Reedel kell 3 paigu p. l. läks põlema Skarjatina wallas Kuikin-Beregi külas Michail Sakutsjewi elumaja. Kõwa tuulega kandus tuli kiiresti ka kõrwalhoonetele — laudale ja hobusetallile —, mis wõtsid tuld. Jõuti päästa elumajast ja kõrwalhooneist ainult osa kraami, kuna suur osa hukkus tules.

Elumaja oli puust ehitus õlgkatusega, samuti kõrwalhooned. Omanik hindab kogukahju 850 kroonile. Elumaja oli kinnitatud. Tuli sai alguse korstnast wäljunud sädemeist, mis langes kergesti süttiwale õlgkatusele. Sündmuse kohta alustati juurdlust.

Suitsusingid läksid talunikule kalliks.

Lihasuitsetamise-ahjust pääsis tuli lahti. — Saun ja laut põlesid maani maha.

6. juunil pääsis tuli lahti Püssi wallas Küti asunduses Mihkel Riisenbergi saunas, millega oli ühe katuse all loomalaut. Hoone, mis oli pilpakatusega puuehitus, 5×10 meetrit suur, põles maani maha. Omanik hindab kahju 850 kroonile; hoone oli kinnitamata.

Tuli sai alguse põlema löönud suitsusinkidest. Saunas asus lihasuitsetamise-ahi. Asunik oli reedel kütnud tublisti ahju ja pannud singid suitsema. Arwatawasti suure kuumuse tõttu läks põlema rasw ja tekitas tulekahju. Õnnetuses M. Riisenberg kedagi ei süüdista.

Wenelased pidasid kultuuripäewa.

Pühapäewal pidasid Narwa wene seltskondlikud organisatsioonid kultuuripäewa. Hommikul oli kirikutes päewakohased jumalateenistused. Kell 2 p. l. peeti Wene seltsi ruumides aktus, millest wõeti osa õige elawalt. Kell ¼4 p. l. oli rongkäik muusika saatel läbi linna Rongkäigust wõtsid osa seltskondlikud organisatsioonid, koolid ja skoudid lippudega. Õhtul oli aiapidu.

Isa pojaga puid wargil.

6. skp. seisis Rakw.-Paide rahukogu ees wastust andmas warguse pärast isa ühes pojaga, Joosep ja Adolf Trankmannid. Nad olid 24. jaan. l. a. Waiwara raudtee ääres riigipuid warastanud, mis tuli awalikuks, kuna süüalused tabati.

Poeg ei tunnista end warguses süüdi, isa aga wõtab süü omaks. Ütleb, et poeg keelanud küll, aga tema pole kuulanud. Lühikese nõupidamise järele kohus tegi otsuse: Joosep Trankmann, pärit Jõhwi wallast, kes ka waremalt warguste eest karistatud, 1½ aastaks wangiroodu, poeg Adolf Trankmann 1½ kuuks wangi tingimisi.

Poomine Korostelis.

7. juunil kella 2 ja 6 wahel hommikul poos enese üles oma talu rehetoas Narwa wallas, Koросteli külas elutsew 58-aastane talupidaja Wassili Aleksandri p. Ljubimow. Enesetapmiseks olewat annud põhjust majandusline kitsikus.

Oksjonihaamer paugub...

Skarjatina walla talupidajad raskustes.

Skarjatina wallas Kondushi külas ähwardab peaaegu pooli talupidajaid oksjonihaamer. Seni on paari oksjonit juba katsutud äragi pidada, kuid need on nurjunud ostjate puudusel. Narwajõe ülemjooksu talupidajail ei jatku praegu raha isegi hädawajaliste majapidamise-tarwete muretsemiseks, oksjoni-ostudeks ammugi mitte.

Piirikülade talunike wõlakoorem on pärit põllumajanduslike laenude andmise „häist ajust", mida kasutati ka ohtralt ja kergel käel. Nüüd aina paugub oksjonihaamer. . .

Suwitajalt wiidi woodilina.

Pühapäewal warastati N.-Jõesuus Kalda tän. nr. 3 elutsewalt R. Spirkalt woodilina, mille wäärtus 5 krooni. Narwa krim.-politseil läks korda kindlaks teha, et warguse pani toime Woldemar Weitman.

Narva seltside karikavõistlused jalgpallis.

Kesknädalal kell ½7 õhtul kohtawad esimesel ringil linnaspordiwäljal Narwa seltsidewahelise jalgpalliturniiri tsüklis Hokiklubi ja n.-ü. „Astra" jalgpallimeeskonnad. Wõistluseks on pannud wälja rändauhinna Narwa teater. Turniiri wõitjal tuleb kaitsta auhinda 3 korda järjest ehk 5 korda waheldamisi.

„Veronika" seep on kõige parem!

Kordnikele wastuhakkamine wiis 6 kuuks pokri.

6. skp. oli Rakwere-Paide rahukogus wastust andmas Aleksei Timofejew, 20 a. wana, keda süüdistati politseiametnike peksmises.

1. märtsil käesolewal aastal wiibis A. Timofejew joobnud olekus kino „Skatingis". Teda taheti kinost kõrwaldada. Noormees hakkas wastu ja lõi jalaga Narwa 2. jaoskonna politseikomissari Tiisfeldti. Telefoni teel kutsuti kohale jaoskonnast kordnikud, kes toimetasid määratseja politsei arestimajja. Ta hakkas ka neile wastu ja sõimas kordnikke „kuradi wõmmideks".

Rakwere-Paide rahukogu mõistis A. Timofejewi 6 kuuks wangi. Tal on weel üks protsess ees, jällegi kordnike peksmise asjas.

Kriimsilm murdis lamba.

Paar päewa tagasi tungis hunt Skarjatina wallas Kondushi külas ühe talupidaja karja hulka ja murdis maha lamba. Külast jõudis abi õigel ajal kohale ja hunt peletati metsa, ilma et ta oleks „saaki" saanud kaasa wiia.

Täna Eesti-Leedu maawõistlus jalgpallis.

Täna õhtul kell 7 on Tallinna staadionil Eesti-Leedu maawõistlus. Eesti rahwusmeeskond on koostatud Leedu wastu järgmiselt: Tipner; Peterson — Neuman; Lenfeldt — Silberg — Idlane, Räästas — Laasner — Karnr — Einman — Kass.

Koolide näitusi Narvas.

Läinud nädalal awati Narwa naiskutsekoolis õpilaste tööde näitus. Näitusel olid esitatud kõik kooli osakonnad töödega. Seni on käinud näitusel rohkesti külalisi.

Pühapäewal awati ka pr. Kolgi erakunstkäsitöökooli näitus ja wene rahwusliise kodukäsitöö näitus Narwa weneseltsi ruumides.

Rootslasi sõjaväelasi Narva garnisonil külas.

Pühapäewa õhtul jõudis Narwa Rootsi sõjawäe atashee major Bonfeldt, wan.-ltn. R. Kossi saatel. Rootslased wiibisid Narwas ühe päewa, tutwusid Narw garnisoni sisekorra ja linnaga. Esmaspäewa õhtul lahkusid rootslased Narwast.

Hollandlasi Narwaga tutwumas.

Läinud reedel ja laupäewal wiibis Narwas Hollandi kindral-konsul Karl Ethal oma poja Jacobusega. Külalised tutwusid Narwa waatamiswäärsete kohtadega. Nad olid läbisõidul Eestis, tulles Nõuk. Wenemaalt, ja sõitsid edasi Hollandisse.

Kuurhoone awas uksed N.-Jõesuus.

Laupäewal, 6. juunil, oli N.-Jõesuus kuurhoone awamine. Kuurhoone dekoreeritud rõdul esialgu pühapäewiti korraldatakse kella-wiie-tee tantsuga. Mängib 1. klassi jazzorkester kapellmeister Schumjatcheri juhatusel.

Õllesõprade lugupidamise võitnud

„Livoonia" õlu

on valmistatud Tartus, ainukeses väljaspool trusti olevas eesti õlletehases. Ladu Jõhvis, Turuplats nr. 1, telefon 41.

Pudelitesse villimine on viimastele kogemustele toetudes täiendatud.

Wiis mängumuru Narwa lastele.

Suwekuudeks mängumurud kesklinna, Joaorgu, Kreenholmi, lina- ja kalewiwabrikusse, Jaanilinna.

Narwa mänguplatside seltsi juhatus seltsi üldkoosoleku soowide kohaselt otsustas oma wiimasel koosolekul awada Narwa linna piirkonnas wiis wäikeste laste mängumuru: 1) Kesklinnas laste kogunmise ja tegutsemise kohaks oleks Narwa linna tuletõrje-seltsi aed, kus lapsed töötasid ka mööduunud suwel wäga mugawalt. Platsi juhatajaks on walitud prl Ilse Juhkam, kes töötanud kesklinna platsil juba paar aastat. 2) Joaorus. Selle rajooni laste mängukohaks on „Saaroni“ seltsi aed, mis Aleksandri kiriku kõrwal. Ka mööduunud aastal töötas juba seal laste grupp, tänu „Saaroni“ seltsi lahkele wastutulekule. Selle platsi juhatajaks on walitud prl. Elfriede Kinks, kes ka eelmisel aastal sellel platsil töötas ja seetõttu ümbruskonna lastega juba tuttaw. 3) Kreenholmis. Eelmiste aastate eeskujul mängumurule tulijad lapsed töötaksid tööliste pargi taga olewal platsil, kasutades tarbekorral ka tööliste parki. Juhatajaks sellele platsile on walitud pr. Aliide Sepling, kes juba mitu aastat sellel platsil töötanud ja kui endine Kreenholmi elanik tunneb hästi kohalikke lapsi. 4) Lina- ja kalewiwabriku rajoonis. Nagu eelmistel aastatelgi, laste sportimise- ja mängimise-kohaks jääb linawabriku ruumikas spordiwäli. Juhatajaks sellele platsile on walitud prl Ilse Nieländer, kes töötanud mainitud platsil juba kaks aastat ja seega asjaga küllalt tuttaw. 5) Jaanilinnas. Laste mängimise- ja sportimisekohaks oleks äsja korda seatud Jaanilinna tuletõrje-seltsi aed. Möödunud aastal töötas laste grupp seal esimest aastat, kuid lapsi kogunes platsile kaugelt üle saja. Juhatajaks sellele platsile on walitud wilunud lasteaednik pr. M. Shernosekow, kes ka möödunud aastal jamas kohas tegutses.

Seltsi juhatus hoolitseb ka selle eest, et wihmastel ilmadel laste tegewus mängumurudel wõiks katkestamata jatkuda. Iga platsi juures on reserweeritud lastele mängimiseks ka kinnine ruum. On nähtud ette igal pool wee tarwitamise wõimalus joomiseks ja käte pesemiseks. Mängimise- ja sportimise-abinõude täiendomise ja korrashoiu eest hoolitseb selts nõupalju, kui seda tema rahalised ressursid wõimaldawad.

Narwa kodanikud on juba mängumurudega küllalt harjunud ja saadawad hulgana sinna oma lapsi; läinud suwel oli platsidel käijate laste arw 523. On ju wõrratult kasulikum lastel mõnusasti aega wiita wilunud juhataja järelewalwe all, kui omapead ümber hulkuda. Mängides õpiwad lapsed mängumurudel ka palju kasulikku, mis neil koolitööski hiljem wõib olla abiks. Samuti on hoopis rohkem kasu igasugustest rännakutest linna ümbrusesse, kui neid toimetatakse wilunud kaswataja juhatusel. Laste ümberhulkumised omapead on kasutud ja isegi hädaohtlikud.

Oleks wäga soowitaw, et laste wanemad oma laste huwides looksid lähemaid sidemeid oma ligema mängumuruga, saadaksid sinna oma lapsi ja käiksid seal neid waatamas ja nende rõõmudest osa wõtmas.

Oppemaksuks on mängumurudel 10 senti suwe pealt ja sellestki wabastatakse lapsed, kui wanemate kodused olud aineliselt rasked.

300 lauljat koos.

Narwa ja ümbruskonna kooride üldproow k.-s. „Wõitlejas“ prof. J. Aawiksu juhatusel.

Pühapäewal kell 10 homm. oli k.-s. „Wõitleja“ ruumes Wirumaa 6. laulupeo eelproow. Lauljaid oli kokku tulnud Narwast ja lähemast ümbrusest ligi 300, juhatas prof. J. Aawik. Eelproowi tawas oli teiste hulgas ka kaks koraali: F. Mendelssohni „Ärgake, nii hääl meid kutsub“ ja R. Tobiase „Eks teie tea...“, mõlemad koraalid harjutati koos orkestriga. Proow õnnestus wõrdlemisi hästi.

Enne laulupidu Narwas ei ole wähemat eelproowi. Üldine eelproow on Narwas 27. juunil, laulupeo eelpäewal, kell 7 õhtul Joaorus ja peaproow 28. juunil kell 7 hommikul.

Mürgine jäätis.

Üle 10 inimese haigestunud.

Läinud nädalal haigestus Narwas üle kümne isiku jäätise söömise tagajärjel. Jäätis oli ostetud ühelt Peetri platsil peatuwalt tänawa-jäätisemüüjalt ja sisaldas arwatawasti mingisuguseid mürgiseid lisaaineid. Sündmusest teatati kohe linnaarst dr. H. Sulele, kes asus asja selgitamisele.

Seesuguseid jäätisemürgistuse-juhtumeid on tulnud ette ka warem, mispärast poleks üleliigne, kui linna terwishoiu-komisjon hoiaks walwsamalt silma jäätisemüüjatel.

Rahvahääletusest osavõtmine sunduslikuks.

Käesolewal nädalal arutati riigikogus rahwahääletusest osawõtmise sunduslikuks tegemise seadust. Selle seaduse järele on karistatawad 5 krooniga kõik üldisest rahwahääletusest mitteosawõtjad hääleõiguslikud kodanikud. Eelnõu wõeti teisel lugemisel wastu.

„Do X“ õnnelik ja ootamatu ookeani-lend.

Saksa hiigla-lennupaat „Do X“, mille „erruminekut“ möödunud päewadel kindlasti teati ennustada, tõusis ootamatult õhku ja lendas õnnelikult üle ookeani Lõuna-Ameerikasse.

Eesti- Soome sõnaraamat.

Prof. Lauri Kettunen on oma Eesti-Soome sõnaraamatu ilmutanud uues trükis täiendatuna ja uuel kujul — taskusõnaraamatuna.

Inglismaal muudetakse walimisseadust.

Walimisseaduse muutmise seadus, millega alternatiiwne walimiswiis sisse seatakse, võeti alamkoja poolt kolmandal lugemisel wastu.

Poolt hääletas seadusele 278 ja wasku 228 häält.

EUROOPA PANGASUURUSED ÜHEL PILDIL.

Baaselis olid hiljuti koos 24 riigi panga juhid: peeti rahvusvahelise maksupanga esimest peakoosolekut. Teatavasti lähevad Saksamaa heakstegemise maksud kõik sinna panka, kust nad edasi jaotatakse üksikute maade vahel. Peale koosolekut oli suurem pidu-bankett, millel ka juures olev huvitav grupp pildistati. Ees istub juhtivamaid Euroopa pangategelasi: 1. dr. Sarasni (Helveetsia), 2. Moret (Prantsusmaa), 3. Reisch (Austria), 4. dr. Luther (Saksamaa), 5. Azzolini (Itaalia), 6. Frank (Belgia), 7. Montague Norman (Inglismaa) ja 8. Mac Garrah, maksupanga president.

Talw tuli tagasi.

Võrumaal 10 sm. lumekord maas.—Ka Soomes ja Rootsis tuli lund.

Oulu ja Kuopio piirkonnas, Soomes, on sadanud rohkesti lund. Temperatuur oli laupäewal ainult 2—0 kraadi. Ka suuremas osas Rootsis tuli öö1 wastu neljapäewa talw tagasi. Paljudes kohtades sadas lund. Dalecarlias on kogu maa lumewaibaga kaetud.

Wiimaste päewade külmalaine Eesti kohal on kohati ka lumesaju kaasa toonud. Kõige enam on lund sadanud Lõuna-Eestis. Laupäewa öösel sadas mitmel pool Wõrumaal lund. Eriti paks lumi tuli maha Lauras. Lume kõrgus oli üle 10 sm. paks. Reedel sadas lund Wiljandi ja Pärnu ümbruses. Riiselja-Laiksaare waheliil seid ja rabu kattis reedel päris korralik lumewaip, mis laupäewaks sulas.

Ka P.-Eestis mõnel pool on lund tulnud.

Narwas ja ümbruskonnas samuti ilmad wiimseil päewil on olnud wäga jahedad. Tuli rahet kõmade wihmahoogude eel. Kraadiklaas näitas öö1 wastu laupäewa langust nullini.

„Kirc lained“ Narwa lahel.

Soome tollilaew piiritusloewade sabarakuks.

Narwa laht pakub praegusel ajal Narwa-Jõesuu ja ümbruskonna elanikudele huwitawat waatepilti. Narwa lahes on kaks laewa ja nende juures tiirleb soome tollilaew. Neid kolme laewa on Narwa-Jõesuu merrerannast palja silmaga hästi näha. Laewad tahawad küll tollilaewast lahti saada, kuid ei saa, sest et tollilaew on niiwõrt „armunud“ laewadesse, et kuidagi ei suuda nendest lahkuda.

lisaku kirikuasjad 13. kirikupäevale.

Peetakse Tallinnas 9.—11. juunini.

Kirikupäewa peetakse tänawu 9.—11. juunini Tallinnas. Kuna piiskopp Kukk juba pikemat aega haige, ei saa ta päewast osa wõtta. Muuseas on kirikupäewa päewakorras ka Jisaku koguduse asjad, kus õpetajaks W. Kuljus.

Teatawasti on Jisaku koguduse asi iga aasta kirikupäewal korduwalt harutusel olnud, kuid kwoorumi puudusel on küsimus ikka lahtiseks jäänud. Seepärast püsib Jisaku kogudus endiselt Eesti ew.-luteriusu kirikute liidus, waatamata sellele, et ta ei tasu mingisugust kirikumaksu konsistooriumile.

100 maja Pihkvas leekides.

Suur tulekuma loitis Irboska juure piirile.

Mõne päewa eest hakkasid Pihkwa poolt suured tulekumad piiri äärest loitma. Selgus, et Pihkwas oli põlenud ligi 100 maja maha. Kuid ka reedel, laupäewa öösel ja laupäewal jatkus Pihkwas tulemöll, mis õige selgelt tulesammaste ja suitsuna paistis Irboska juurepiirile.

Nagu Moskwast teatatakse, nõuab Leningradi jumalasalgajate ühing Jisaku katedraali lammutamist Leningradis. Nõudmist põhjendatakse sellega, et katedraal wajab remonti, ja see remont läheks maksma üle miljoni rubla.

Wõru „Kannel“ 50-a.

Pühapäewal pühitses Wõru laulu-selts „Kannel“ oma tegewuse 50 a. juubelit. Sel puhul korraldati suurem laulupäew.

Narva-Tallinna maantee õgvendamisel.

Mõni aeg tagasi algas Narwa-Tallinna maantee õgwendamine Aseri kohal. Tee õgwendatakse 10 kilomeetri pikkuselt. Tööga jõutakse walmis juunikuu jooksul.

Kswil!

„Kontrollimata teadete leht“.

„Põhja Kodu“ ja Tapa redaktorihärra uusim wassong sõnumitehnikas ehk: kust tuleb aru pähe, kui seda ei olegi.

„Kontrollimata teadete leht“ — see on uusim wassong ajalehe sõnumitehnika sisulises wäljanägemises ja teda esitab kohapeal — ei saagi teisiti olla! — tööerakondlik „Põhja Kodu“, wõi oma-enese titulatsiooni edewas kõwerpeeglis: „üks wana sõber on parem kui kümme uut,“ s. o. äraseletatult ja kontrollitult: pigistame silmad kinni, sest leheperutis teeb tuhat-nelja-sõitu tiraashi ja lugejate poolehoiu mäel Piccardi taewapalli tõuskiruse hooga (16.000 km!) alla, wõi operetisõnadega: „Teeme tolmu, muidu wõime uppi lennata...“ (Lauldakse wiisil: „Müüd kustub armupäike ja kõmab kõbe äike,“ ehk ka: Waimliste Pidalitõbiste Nutumarss, mis algab sõnadega: „Oh, teiste mehed pukis, mede mehed uppis jne.“).

Nagu nende ridade alandlikul tegijal läks korda selgitada, see uuewassongiline sõnumitehnika seisab selles, et ei tohi mõtelda, kui kirjutada lehte, ega kõhelda, kui midagi on „lahti“, s. t. kui on tunda sensatsiooni lõhna. Peaasi: aeg on raha. Müüdisaeg kaob igawikku nihukese pöörase tuisutempoga, et aeglane ja waramoodne ajakirjanik, kes — rumaluke! — peab weel lugu tõepõhjast, kui wõtab sule pihku, trügitakse lihtsalt jalust maha. Wõi selgemalt: jääb hiljaks. Ja see on sulemehe surmapatt.

Näiteks: „Põhja Kodu“ suleneeger kuuleb Salme tänawal paberikorwi, sülidipudeleid j. m. tühjendades — pange tähele! — kahtlast ja salapärast müdinat, just Kadastiku poolt kandist. Raksupealt ta kargab akna kaudu toimetusetuppa, nühib ninaaluse kuiwaks ja telefoonib kohkunult erutatud pudikeeles „wiieweerulisi“: Siin kuuldi wäga kahtlast ja saladuslikku müdinat. On arwata, et Mussolini pommitab juba paawsti majakondseid, saksa teraskiiwerlased algasid pealetungi Paemurru sihis, Wilkinsi allweepaat „Nautilus“ põrkas wastu põhjanaba, nii et maakera wats rebenes ja suurtööstur Holzmanni seitseteist korda maha põlenud saeweski Siiwertsis kadus maa alla kui Joonas waalaskala päratute lõugade wahele jne.

Nagu näete, tore trikk! Üks müdin, aga mitu mürtsu; üks kobin aga tuhat kärtsu, sest juba wanaaja tarkpead ütlesid, et inimene ise on kõigi mõõt, s.t. tunnetus on relatiiwne, ühest asjast wõib olla mitu isesugust, kuid subjektiiwselt õiget tajumist.

Järgmisel päewal dementeerib „Põhja Kodu“ päris pisikeses trükikirjas, et Mussolini ei pommitanud paawsti majakondseid, teraskiiwrimehed ei teinud pealetungi, „Nautilus“ pole weel üldse jõudnud põhjanabale ja seepärast ka Siiwertsi saeweski waremed seisawad püsti, sest maakera wats jäi enneolematust nabaköditamisest rebenemata ja saeweski muidugi maa alla kadumata jne. Kahtlane ja salapärane müdin Kadastiku poolt kandist tuli sellest, et Peetri platsilt sõitis Posti tänawale üks neetud autoloks, mis tegi pahasti kolinat ja wiis meie kaastöölise ekstarwamisele. „Nimetatud teated on kontrollimata andmetel lehte paigutatud ja näiliselt ei wasta tõeoludele, mispärast siinkohal awalikult wabandame“ (sõna-sõnaline wäljawõte „Põhja Kodu“ nr.-ist).

Kohaliku kroonika tegemine „kontrollimata teadete lehe“ alias „Põhja Kodu“ talus sünnib järgmiselt:

Liiwaaia pingil istub kodanik Jaagup Siilpoum, jalad isewärki lõdwalt tõllakil, pea kaenlaaugu kohale wajunud. Aga päike paistab kaalukoja tagant soojalt, mõnusasti, ja hõre karwatutt mehe pealael õõtsub mahedasti sinna-tänna, kuna poolele kilomeetrile on kuulda wägewat norskamist...

— — — — — — — — — — — —

„Põhja Kodu“ toimetaja on „täis“ kui tint. Kell on 3 öösel ja pritsimeeste peo korrapidaja Mihkel L. ei saa praaliwast ja tooli sõjakalt pea kohal keerutawast redaktorist muidu lahti, kui tuuakse kordnik ja mürgeldaja konwoeeritakse tänawale.

— — — — — — — — — — — —

Piiril pole midagi „lahti“. Kuidas nii? Mis te seal muidu riigileiba sööte, kui pole uudist ega kedagi?! Eks me waata järele, kas on uudist wõi mitte...

— — — — — — — — — — — —

Järgmisel päewal kirjutab „Põhja Kodu“:

„Linnawalitsus roimariks. Surm päikesepaistes. Eile suri kuuldawasti Liiwaaia pingil südamerabandusse kodanik Jaagup Siilpoum. Meie lehe kaastöölise autoga kohale joostes oli tunnistajaks, kui kadunuke wiskas wiimseid korinaid. Ta oli umbes 79 a. wana ja julm surm tuli kurwastusest, mida tekitas linnawalitsus, kes wiskas abiotsija mehe hoolekande-osakonnast wälja. Peab ütlema, et see oli üks halastamatu ja patune tegu meie racisadest ja ennekuulmatu ülekohus, mille eest üksi surelik sessinatses maailmas ei jää karistamata.“

„Kuulmatu korralagedus pidudel. Läinud pühapäewal tungiti näitemüügipeol wiinastunud korarpidaja Mihkel L. poolt ühele täiesti kainele eraisikule kallale. Toimetusel olewate andmete järele see mees on igawene nadikael, tuntud pussipoiss ja masuurik. Igatahes niisugune mees määrib seltsi nime ja hukkamõistetaw on, et säärane tumeda minewikuga kaabakakolask ja wiinanina, kelle karuteened laialt kogu linnas teada, usaldatakse panna korda pidama rahwapeol, kus liigub ka kaineid inimesi.“

„Pirak piiriwalwele. Neil päewil leidsid suwitajad Narwa-Jõesuu rannal 10-liitrilise piiritusenõu. Patisaksad ei lööonud risti ette ja napsitasid wähe ajaga kahe peale nõu „sulisewast“ tühjaks. Muidugi jäi riigil saamata tolliraha, sest mis hundi suus, see hundi kurgus, huwitaw aga on, et meie piiriwalwe waatab asja rahulikult pealt, käed rüppes.“

— — — — — — — — — — — —

Weel üks number edasi loeme „Põhja Kodust“ (pisikeses trükikirjas):

„Kadunuke“ Jaagup Siilpoum kuulutab, et ta on elus ja priske terwise juures, kõigest 35 a. wana, ei mõtlegi wiimseid korinaid wisata ja pole kellegi linnasant, waid kärumees, kes teenib omale ausal kombel leiba, ning edasi, et mis kuramuse wigur see on, et ei lasta korralikku kodanikku pisikest uinakutki teha. — Samas teatab toimetus, et teade oli kontrollimata, sest kodanik Jaagup Siilpoum on näiliselt tõepoolest elus ja terwe, mis puutub aga wiimsete korinate wiskamisse, siis see ei wasta tõele, ka pole härra Siilpoum käinud oma elualal linnalt abi otsimas. Wabandame awalikult jne.“

Teine juhtum:

„Toimetusel olewate andmete järele täiesti kaine pritsimeeste peo korrapidaja Mihkel L. ei tunginud läinud pühapäewal peetud peol ühelegi kainele isikule kallale, waid ta oli sunnitud kõrwaldama peo lõppedes ühe joodiku, kes ei tahtnud lahkuda saalist, tegi mürglit ja kisas: Katsuge, kuradid, minu wastu tulla, kogu Narwa linna kodanike mustamine ja määrimine on minu eriala seksuaalsaladuste paljastuste seerias ‚Narwa saladused!‘ — Samuti on selgunud, et härra Mihkel L. ei ole igawene nadikael, tuntud pussipoiss ja masuurik, ka ei saa olla juttu tuneda minewikuga kaabakakolaskist, sest härra Mihkel L. on kõigiti lugupeetud kodanik, wabadusõõja päewil wastutawal kohal teeninud ja halba ei teata tast kuski kõnelda. Meie lehe wastutaw toimetaja pahandawa artikli heakstegemiseks maksab härra Mihkel L. nimel heategewaks otstarbeks 6000 senti ja wabandab awalikult kõigi ees kontrollimata ja näiliselt tõele mitte wastawa teate ümberlükkamiseks.“

Kolmas juhtum:

Ametlik õiendus piiriwalwe N.-Jõesuu rajooni ülema k.-t., mis kõlab sõnasõnalt järgmiselt(kes ei usu, waadaku järele „Põhja Kodu“ nr. 60—4. juunist s. a.): „Teie lehes 30. maist s. a. nr. 58 ilmunud sõnum „Sulisew N.-Jõesuu rannal“ ei wasta sisuliselt tõele, sest keegi suwitajatest Narwa-Jõesuus ei tea wähematki piirtuse-leiust rannas tähendatud päewal. Liiati on täiesti wõimata, et suwitajate hulgas leidus kaks nii kanget, meest, kes 10 ltr. piirtust sealsamas oleks ära tarwitanud, nagu sõnumis öeldud. On aga olemas tunnistaja, kes ütleb olewat juures olnud, kui keegi „Põhja Kodu“ toimetusele lähedal seisew isik toonud weest wälja kalawõrgu-boi ja tõotanud sellest leiutada piirituse-loo, et kohalikele piiriwalwureile miski wana wimma eest kätte maksta. (Allkiri).

Et asi kangem oleks, seletab „Põhja Kodu“ toimetus weel lahkesti omalt poolt järgmist (sõna-sõnalt): Awaldades käesolewa õienduse, lisame omalt poolt juure, et meie lehes 30. maist s. a. nr. 58 awaldatud kirjutis „Sulisew N.-Jõesuu rannal“ on kontrollimata(minu sõrend. Kswil!) andmetel lehte paigutatud ja näiliselt mitte tõeoludele wastaw, mispärast siikohal awalikult wabandame.“

Nagu näete — kontrollimata teadete lehe sõnumitehnika on „Põhja Kodu“ sulesjüngritel — sulaselge. Weel enam: ka kontrollimata pilditehnika. Laupäewases nr.-is toob „Põhja Kodu“ ühe pildi saksa moodsast kalalaewast, kirjutab aga: „Meie pildil N.-Jõesuu kalurid oma kutsetöös.“ On tõenäoline, et warsti loeme mõne nõsininalise kannibaali pildi allkirjana: Eesti wabariigi keiser. . .

*

Tõele au andes ja oma suureks südametahjuks pean pihtima post-skriptumina, et kontrollimata teadete lehe isa au ja hiilgus ei kuulu mitte meie „wanale sõbrale“ wõi „Põhja Kodule“, waid alandlikuks tapatalleks sellele moodsale algatusele on hakanud märtri ohwrimeele ja kannatusega juba worstiwabrikute-linna Tapa kuulus redaktorihärra Rohusaar. Inimkonna kultuurilugu näitab igiwanadest aegadest peale, et suurtel tõeotsijatel on läinud esialgu ikka räbalasti, ja nii ka härra Rohusaarel (wõi kuidas asja wõtta). Hiljuti langetati paragrahwikaaludel säärane lugupidamine, et härra Rohusaarele wõimaldatakse terweks aastaks prii olemine ja ekstra-elamine niisuguses majas, kus seisab püssimees auwahina ukse ees (umbes nagu riigipeadel) ja kust ei lasta teeneteta ühtki hinge ei sisse ega wälja.“

Kswil!

P. P. S. Wiimsest „Põhja Kodu“ nr-ist mulle torkas silma ainult kaks raswast pealkirja: 1) „Tule, kurat!..“ ja 2) „Seda sa, kurat, pead ükskord saama!..“ Mis leht see on, kus pole ühtki kanget-wänget sõna!?! Brawo!

Seesama.

100 koori 3000-de osawõtjaga Narwa laulupeole.

Tegelasrongid saabuwad 27. juuni pealelõunaks. — Laulupeopäewa warahommikul pasunakooride-muusikat kirikutornidest. — Lauljate-mängijate ühine rongkäik hakkab liikuma. Peetri platsilt.

Laul rõkkama Joaorgu hilisõhtuni.

„Pidu hakkab..." — wõib juba lausuda, sest kõigest kolm nädalat on jäänud Wirumaa 6. laulupeoni, maakondliku üldlaulupühani, mis peetakse Narwas, kaunis Joaorus.

Laulupeo toimkonna poolt on registreeritud 100 laulu- ja pasunakoori, tegelaste arwuga üle 3000-de, ja kui pidulised juure arwata, siis wana Narwa wõib oodata tuhandeid külalisi, ligidalt ja kaugelt, üle maakonna ja kaugemaltki.

Tegelased jõuawad erarongiga Narwa 27. juunil kella 3 — 4 wahel peale lõunat. Samal päewal kell 9 õhtul peetakse

kooride üldproow,

kusjuures laulukoorid kogunewad laulupeoplatsile, pasunakoorid — k.-s. „Wõitleja" aeda üldproowile.

Järgmisel päewal, 28. juunil, kell 6,45 hommikul kogunewad

pasunakoorid kirikute tornidesse,

kust orkestrite helidega äratatakse rahwas magamast ja luuakse pidulik meeleolu.

Kella 7 — 10 hommikul peetakse laulupeoplatsil laulu- ja pasunakooride

ühine üldproow.

Kella 1/4 4 p. l. kogunewad kõik tegelased rongkäiguks Peetri platsile, kust kell 4 p. l. hakkab

ühine kooride rongkäik

liikuma laulupeoplatsile, kuhu jõutakse kell 5 p. l.

Selle järele

awab Wirumaa 6. laulupeo

kas riigiwanem wõi tema asetäitja. Awakõne järgi

algab kohe laulupidu

üle 3000-de osawõtjaga, kestes kuni kella 9-ni õhtul.

Esimene tegelaste-rong lahkub Narwast kell 1/2 12 öösel ja teine erarong tund aega hiljem.

Üldjuhid.

Laulukooride üldjuhtideks on prof. J. Aawik ja Ernst Rosenberg Rakwerest, pasunakooride üldjuhiks 1. diwiisi orkestri juht Ed. Knude.

Laulupeo korraldawa toimkonna esimeheks on õpetaja K. Maasik.

Laulupeo aupresiidiumis seisawad Narwa linnapea Jaan Luts, kindral-major A. Tõnisson ja Wiru maawalitsuse esimees K. Pajos.

„Põhja Kodu" vassimisi.

„Muusika-arvustusest," Narvą lastekodu „imelikust korrast" ja ühe tööerakondliku noorsanda „äärataja"-seiklustest.

Meid palutakse anda ruumi alljärgnevaile kirjutisile, mis on kutsutud välja kohaliku ajalehe „Põhja Kodu" sihilikest vassimistest ja isikuhuvilistest kallaletungidest, kuna „Põhja Kodu" toimetus ise asjade mitmekülgsest valgustamisest tahtlikult keeldub, et neid näidata ainult ses paistes, kuidas nad on kasulikud sellele kitsale ja omahuvilisele kildkonnale, kes seisab selle lehe seljataga. Kuidas lood tegelikult on, see selgub loodetavasti küllalt piltlikult neist sõnavõttudest, millele allpool anname ruumi. **Toim.**

Juba mitu korda on vilksatunud kohalikus ajalehes „Põhja Kodu" mingi nurin ja rahulolematus Narva Pimeaia kontsertide korralduse kohta. Arvustatakse muusikat, repertuaari ja orkestri üldist tasapinda. Et need arvustused ei ole tulnud mitte asjatundjatelt, vaid teatava ringkonna poolt, kes ei ole kunagi Narva Orkestrantide Ühingusse heatahtlikult suhtunud, sellele vaatamata, et NOÜ on enese ümber koondanud kõik kohalikud paremad jõud, nii et NOÜ liikmeteta ei ole võimalik Narvas ühtki korralikku kontserti korraldada, — siis need arvustused on jäänud vastukajata.

On olnud juttu ja kirjutatakse, et orkester koosneb asjaarmastajatest ja elukutselistest mängijatest. See vahetegemine vajab selgitust. Mõni aasta tagasi, kui orkestrandel oli kindel teenistus kinodes ja restoranides, siis nad olid n. n. elukutselised. Nüüd, kus helifilm ja raadio kõikjale tunginud ja inimesjõu välja tõrjunud, kõik kohalikud orkestrandid „Põhja Kodu" arvamist mööda on „asjaarmastajad", sellele vaatamata, et nad on juba kümneid aastaid sel alal teotsenud. Ei ole Narvas praegu palju sellaseid orkestrante, kes võiksid nimetuda elukutselisiks, välja arvatud kaitseväe orkester, mille liikmeil on kindel kuupalk aasta läbi.

Mis aga pahandavam, see on, et inimesed, kel ei ole muusikast ja muusikaliteratuurist aimugi, tükivad arvustama ja maha tegema, pealegi ajalehe kaudu, kus sarnastes asjades ikkagi erapooletuks ja asjalikuks peataks jääma. Kirjutatakse, nagu mängiks orkester vähe eesti helitöid. Huvitav oleks küsida „Põhja Kodu" nr. 58. kirjutise autorilt, kes nimetab end „Hääl rahvast", kuipalju on üldse eesti helitöid sinfoonia-orkestreile? Asjatundjate teades neid ei ole kuigi palju, sest sinfoonia-orkestreid on Eestis nii vähe, et eesti orkestri-palade kirjutamine läheks väga kalliks. Seepärast on sinfoonia-orkestrite repertuaaris ka eesti tükke väga vähe ja needki k ä s i k i r j a d e s. Parimaid neist, nagu R. Kulli popuriid ja Virkhausi, Lüdigu j. t. helitöid, mida vähegi saada, orkester on juba mitmeid-setmeid kordi mänginud. — Paremas seisukorras on eesti palade poolest puhkpillide-orkestrid, kuna neid on Eestis palju ja on neile ka kirjutatud rohkesti eesti lugusid. Mis puutub repertuaari muusse osasse, nagu Čaikovsky, Mozarti, Chopini, Šuberti ja teiste suurhelimeistrite töisse, siis nad on küll „vanad", aga vaevalt suudab „P. Kodu" „uusi", paremaid juhatada. — Imelik on ka, et Pimeaia orkester ei paku „P. Kodu" kirjutise autoreile midagi, kuna teised, asjatundlikud ja erapooletud muusikud ses suhtes lähevad lahku „P. Kodu" „muusikaarvustajast", nagu üldiselt tuntud orkestrijuht R. Kull, prof. Rammul, Tamm j. t. läinud suvel ühes kohalikus ajalehes tõendasid.

Praegu teeb orkester iga päev proove ja harjutusi, milleks linnavalitsuse poolt vana Peetri muuseumi ruumid lahkesti on antud kasutada. On rõõmustav, et linnavalitsus on siiski olnud teatavast ringkonnast teistsugusel arvamusel ning suvemuusika korraldamise muusikantide hooleks jätnud, kuna see teisiti olla ei saakski — ning vanasõna: „kingsepp jäägu oma liistude juure", „P. Kodu" „muusikaarvustaja" peaks lahkesti teadmiseks võtma. — Ka on tühine kärategemine tuntud orkestrijuhi ja helilooja Liinevi nime ümber, nagu ei soovivat NOÜ juhatus teda suveks Narva jne. Saagu siin ka teatavaks „P. Kodule" (teised teavad seda juba isegi), et hra Liinev saabub Narva 10. juuniks ja algab tegevust orkestrijuhina. Mis puutub sellesse, et Pimeaias jalutatakse kontsertõhtuil, siis peab ütlema, et muusika-harrastajaid on ikkagi nii palju, et kõigile ei ole võimalik leida istekohta.

Muusikaharrastaja.

*

Juba läinud sügisest peale, kui Narva linna lastekodus oli juhatajate-vahetus, hakati kiskuma lastekodu ajakirjanduse veergudele ja nüüd, kurva õnnetusjuhtumi, kasvandik August Reimani uppumise puhul, on jällegi mingisugusest lastekodu „imelikust korrast" juttu ajaleht „Põhja Kodus". Hoiduti ära õiendusist, et mitte veel rohkem põhjust anda ajalehes lastekodu kohta asjata harutada. Käesoleva õnnetusjuhtumi sihilik käsitamine „Põhja Kodu" veergudel sunnib selles asjas siiski pikemalt sõna võtma ja asjaolu laiemale kodanike-hulgale tõelises valguses selgitama, kuna viimase õnnetusjuhtumi kohta liigub lausa legendaarseid lugusid: nagu kasvandikke sunnitaks ujuma ja Reiman, kes ujuda ei osanud, uppunud selle tagajärjel jne. Sihilikkust ei olegi kaugelt otsida: lastekodu vallandatud juhataja seisab „P. Kodu" toimetusele väga lähedal, ja südamekipituses ei viivitata sealt talust lastekodule ja tema administratsioonile „kaikaid kodaratesse" läkitamast.

Igaüks, kes vähegi tunneb pedagoogilist psühholoogiat, teab, milline on poiss eelpuberteedi ajajärgul, kus valitseb n. n. ronimise ja igasuguste kampade kogumise tung, aeg, mil poistele meeldivad punanahkade-romaanid ja sõnaga — tahetakse elada mingit salapärast metsinimese-elu, korjatakse marke jne. Iga vanem, kes on last kasvatanud, võib oma pojast midagi sarnast meele tuletada ja pole uudiseks sel kasvueal, kui poiss saab hakkama niisuguse kõrvalhüppega, et läheb kord jõe äärest läbi, selle asemel et otseteed koolist koju minna, ja teeb rumalast peast varajase suplemise, isegi kui tal on kindlasti teada, et kodu seda ei lubata. Arvestades peale selle lastekodu kasvandike vanemate kontigenti, 84 lapse kohta see juhus ei ütle mingi mõistliku mõõdupuuga mõõtes, et selles õnnetuses on süüdi lastekodu „imelik kord", nagu laseb paista „P. Kodu" kirjatüki autor. Sõjaväes on vististi kõigile arusaadavalt valjem kord kui kuski eraasutuses, kuid ikka minnakse loata välja, kuna keegi ei mõtle selles sõjaväe korda süüdistama hakata. Samuti ei tuleks kellelgi mõttessegi hakata süüdistama ema, kuna sarnaseid ohvreid on ennegi Narva-jõgi ka perekonnast pärit olevate laste näol nõudnud.

Mis puutub sellesse, nagu kirjutab „P. Kodu", et lastekodu kasvandikke olevat lastud 3-da suviste-püha ööl kalastama minna, siis olgu selle kohta öeldud, et kasvandikke oli lubatud jõe ääre kalastama 2. suviste-püha hommikul kell 6 (mitte 3. püha „öösel"), pealegi oli nooremategu vanem kasvandik kaasas ja selle kalastamise-käiguga pole eelnimetatud õnnetus kuidagi seotud. Märgitagu ka, et sarnane „imelik kord", et kasvandikke lubatakse kalale, pole ainult nüüd maksev, vaid ta oli seda ka varemalt, endise juhataja ajal.

Loodan, et „Põhja Eesti" veergude kaudu see artikkel aitab kuulujutte ja „P. Kodu" sihilikku vassimist kõrvaldada ja asju nii valgustada, nagu nad on.

Lastekodu elanik.

*

Viimasel ajal liigub Narvas ja ümbruskonnas ringi keegi noorsand L. Trellmann, kes on poolõppinud uurmaaker või kellasepp ja seisab õige lähedal „Põhja Kodu" toimetusele, teeb endast aga mingi „rändnoorsoo-äärataja" ja esineb ÜENÜ Narva osak. juhatuse liikmena, kogudes kuulutusi noorsooajakiri „Viiresile", mis ilmub ÜENÜ Narva osakonna väljaandel jne. Nagu meile teatab ÜENÜ Narva osak. juhatus, see noorsand ei ole üldse ÜENÜ Narva osak. juhatuse liige ega kuulu ka osakonna liikmete perre, kuna ta ka sealt pidi lahkuma rahaliste sekelduste pärast ühenduses osakonna ajakirja väljaandmisega. Sama noorhärra „tegevuse" kohta kirjutatakse meile Soldinost järgmist:

MÕND SELGITAVAT ÜENÜ SOLDINO OSAKONNA ASUTAMISEST.

„Otseselt öeldud — sääsest vanasti tehti härg, ent praegusaja „Põhja Kodu" kaastöölised teevad sääsest seitse härga ja neli-viis härgvärssi veel tagantjärele. Tõepoolest, „P. Kodust" võidakse lugeda, et seal, Soldinos, nüüd alles arenevad asjad, sest ajast peale kui üks põhja-kodulane sattus sinna „äratama". Soldinolane aga imestab: „Miks nüüd, suvel, kui seltskondlik tegevus maal õieti soigub tööolude tõttu, hakatakse seltse asutama?"

Mis kohaliku ÜENÜ juhatuse loomisesse puutub, siis on see tulnud toime kohaliku seltskonna nõusolekul vaid mingi eeltoimkonnana, kelle täielikuks juhatuseks moodustamist on lubatud tõsta päevakorrale ainult sel juhul, kui tema järele tuntakse vajadust. Soldinos tegeleb laulukoor, on olemas näitejuht, kelle juhatusel on talve kestel lavastatud 5 vanade- ja laste-näidendit, on kirjandusõhtuid korraldav toimkond, kes seniste tulemuste tõttu tõotab olla töövõimeline, on lugemislaud, malendid, võrkpall — kõik ainsama talve jooksul muretsetud, ja ilma, et oleks teinud takistust erikoondiste puudumine. N. n. pasuna-tööjõudude taktika ei leppinud sellega. Kolmap. asuti koduselt ja peremehena Soldino algkooli rõdule laulukooriliikmete ühise nõupidamise ajal ja noorsand L. Trellmann protokollis mingi juhatuse valimise, saavutades vale andmetel eeltoimkonna liikmete nõusoleku. P. Kodu" kirjutas laia žestiga siis, et ÜENÜSO-l on juba laulukoor ja koorijuhataja härra Ed. Väädi nõusolek koori- kui ka näiteringi juhatamiseks. Teglikult pole midagi, peale „juhatuse." Tööleasumisest ei tehta ka juttugi, kuigi L. T., kellele Narva kitsaks jäänud, kiitleb, et „tahame narvalastele näidata, et meie suudame midagi ära teha." See on põhimõte, mis ei sobi seltskonnategelasele enam, kui seltskonnategevus 10-aastasele poisule.

Meid, soldinolasi, paneb imestama nimelt kõige tühise juures suur ridade rohkus „P. Kodus", kuna siis, kui tõeliselt midagi Soldinos tehti, ei maininud nimetatud leht tehtut poole sõnagagi, olgugi et L. Trellmann teotses sel ajal naabruses, Samokrassis. Teatava tegumoe tulemus oli muidugi, et kohalik seltskond talle ruumid sulges. Tagajärg — „P. Kodu" leidis Samokrassi väga „eriskummalise nurga" olevat, kus ei hinnata „võõrast tööd". „Eriskummaline" on varsti kindlasti Soldinogi, nagu paistab juba nüüdki „P. Kodu veergudelt.

Soldino laulukoori liige.

Tööpuuduse-tont pole kadunud.

Teedeminister otsib töötutele tööd.

Riiklikkudele töödele esimeses järjekorras tööta töölised.

Hädaabitööde lõppemisega on tööbörsides registreeritud töötute hulk jälle järsku tunduwalt tõusnud. Tänawu puuduwad wälistööd suuremal määral. Ka ehitustöid on tänawusel hooajal wähe.

Teedeminister on nüüd samme astunud, et töötaolekut wähendada. On peetud läbirääkimisi Harju maawalitsuse ja Tallinna linnawalitsusega. Kuna praegu mitmel pool maanteede ehitus- ja parandustööd teoksil, siis on teedemin. maawalitsusele südamele pannud töölisi sinna esimeses järjekorras wõtta tööbörsilt.

Kraawide ehitamiseks on teedeminister maawalitsusele annud teedekapitalist toetussumma, tingimusel, et töölised sinna wõetakse tööbörsilt. Ka põllutööministeeriumiga on läbirääkimisi peetud, et ministeerium korraldaks suuremal määral maaparanduse- ja kraawikaewamise töid.

Samuti on teedeminister walitsusele ettepaneku teinud, et riiklikkudeks töödeks töölisi wõetaks esimeses järjekorras tööbörsilt.

Riidetollid rewideerimisele.

Kaupmehed pooldawad riidetollide alandamist.

Tsemenditoll kaotamisele?

Nagu „Rahwa Sõna" kuuleb, eelmise walitsuse poolt maksma pandud ülikõrged riidetollid on praeguses walitsuses rewideerimisele wõetud. Walitsusel on nõupidamine olnud riidetöösturite ja kaupmeestega.

Kaupmehed leiawad, et riidetollid on liig kõrged, mille tagajärjel rahwas riiet palju wähem on hakanud tarwitama. See paneb meie riidewabrikud kiratsema, kõrgetest tollidest hoolimata.

Walitsus pole riidetollide asjus seisukohta wõtnud.

*

Ühenduses uute tollitariifidega on walitsus kaalumisele wõtnud ka tsemenditolli küsimuse. Tsemenditööstурid ise nõuawad tsemenditollide tõstmist. Walitsus näib aga arwamisel olewat, et tsemenditoll tuleks üldse kaotada. Tsemendi hind on meil praegu liig kõrge.

Rekord-wekslivõltsija J. Kesküla 3 a. wangiroodu.

Wõltsis paari aastaga 40 wekslit.

Wiidi kohe wanglasse.

6. skp. oli harutusel Rakwere-Paide rahukogus Peetri walla kodaniku Johannes Kesküla wekslite wõltsimise asi. Rahukogu mõistis kaebealuse Johannes Kesküla, 42 aastat wana, kes wõttis omaks ettepandud süüdistuse, 3 aastaks wangiroodu.

*

Peetri walla talunik J. Kesküla oli paari aasta kestel wõltsinud ligi 40 wekslit ja nendega Waiwara Ühispangast ja paarist Narwa pangast üle 2000 krooni raha wälja wõtnud. Esialgu ta oli teinud laenu heas usus oma majapidamisele, kuid tagasimaksmine ei läinud sugugi libedasti ja sünnitas talupidajale, kel oli 8-liikmeline perekond toita, raskusi. Lootes ajutistest raskustest üle saada, J. Kesküla wõltsis oma wenna ja naabrite allkirju wekslеile ja hankis nii wõltsitud wekslitega raha. „Amet" oli warsti selge, weksel järgnes wekslile, aga seisukorda see ei parandanud. Iga päewaga kaswas wõlg ja mehel tuli wiimaks meisterdada wõltsallkirju wekslеile, et nõutada wõlaprotsentide kaumiseks raha ja hoida ära asja awalikuks tulekut. Wõla koorem kaswas wiimaks ikkagi nii suureks, et weksleid läks protesti ja asi tuli awalikus. J. Kesküla wõeti eeluurimiseks wahi alla.

Asja kohtulikul harutusel J. Kesküla tunnistas end wõltsimises süüdi, kahetsedes oma tegu. Otsuse kuulutamise järel kohtualune wiidi kohtumajast kohe wangiwalwurite saatel minema — wanglasse.

Soomlane wäikelennukil ümber Euroopa.

Laupäewa hommikul jõudis Tallinna soome lendurkapten Bremer, kes sooritas wäikelennukil „Junkers-Junior OH — ABB32" lennu ümber Euroopa. Teekonna pikkus oli 7800 km.

Ungari parlament saadeti laiali.

Ungari saadikutekogu saadeti laupäewal riigihoidja käsukirjaga laiali. Uued walimised kuulutati wälja. Uus saadikutekogu astub kokku 18. juulil.

Kukruse ja Purtse 9:0.

Pühapäewal peeti Kukrusel Kukruse ja Purtse waheline jalgpalliwõistlus. Kukruse lõi Purtsele 9 „kuiwa".

Lõi kirvega jalga.

Hiljuti wõsa raiudes lõi omale mättakirwega jalga Järwe mõisa asunik Johannes Lunja. Haaw on raskemaid ja mehel tuleb paar kuud woodis wiibida.

Estoonlased ooper „Faustiga" Narwa.

Ooperi-solistide ringreis kodumaa linnadesse.

Peale „Estoonia" teatritöö lõppu korraldawad sama teatri ooperisolistid ringreisi kodumaa linnadesse. Ringreisi kawasse on wõetud ooper „Faust" — proloog ja 5 pilti. Kuna ringreise siiamaale on korraldanud peaasjalikult draama ja operett, siis tohiks erakordne ooperi ringreis laialdast huwi pakkuda kõigile.

Kui ta jõudis Maapanga hoone ette, ta peatus. See oleks hea küll, Maapank, mõtles ta, see sobiks mulle.

Maapank osutus wana Overbecki suhtes täiesti lugupeetawaks wastaseks. See oleks wast nali, naeratas Martin, kui ma otse siia ametnikuna saan koha.

Ta astus westibüüli.

Uksehoidja püüdlikule terwitusele ta wastas sõbralikult, seisatus siis mõne sammu pärast ja päris:

„Ütelge, palun, kelle poole siin tuleks pöörata waba teenistuskoha asjas?"

Uksehoidja kergitas uuesti hõbedakandilist mütsi, hoidis seda aukartlikult käes ja wastas:

„Olge lahked, ainult läbi kassasaali... siis wasemale, teine uks, härra sekretäri doktor Raineri poole... direktsiooni kõrwal..."

Martin sammus pikkamööda monumentaalsest kassasaalist läbi, mis nagu mesila sumises ja kõmises wilkast elust. Ta igatses juba sellesse uude, tundmata maailma kuuluda, ta waatles end juba kui selle wõõra, tööst õhkuwa maailma liiget. Et teda enast uudishimulikud pilgud jälgisid, et ta otsekohe tähelepanu äratas, seda ta ei pannud tähele.

Sekretär wõttis teda wastu säärase lahkusega, mis wiis Martini imestusse. Kui hästi siin koheldakse, mõtles ta. Härra doktor Rainer oli hiiglase-kaswuga wanahärra, omas hõbehallid, käharad juuksed, tihedad walged wurrud.

„Ma tahaksin heameelega teada," algas Martin arglikult ja wiisakalt, „kas siin ei ole mõnd waba teenistuskohta... nimelt mina..."

Kurwalt ja pisut tuikudes ta läbistas waikse tänawa. Kui ema weel elaks... ta ei oleks mitte nii üksi. „Ema — üksinda," sõnas ta endamisi.

Ta kujutles, kuidas siis ema oleks Tine juure sõitnud ning seal tema eest hea sõna öelnud. Nii, nagu seisis tema mälestuses, nägi ta nüüd ema, piltkaunist naist, saleda kaswuga, pisut täidlane, uhke, sädelewa ehtega ja õrna naeratusega kaunil näol, mis weel pimestawam näis kui kõik tema pärlid ja teemandid. Kuna ei olnud kedagi, kes oleks Martini wastu hea seisnud, ta asetas peaaegu kõik headused, mis maailmas iganes olemas, millest ta tundis puudust, mida ta igatses, oma surnud ema südamesse. Kuna ema oli lahke olnud tema wastu ning temaga palju naernud, kuna tõsiseid asju tema, tol ajal wäikese poisu ja ema wahel ei olnud tulnud ette, tundis Martin olewat weendunud, et ema oleks nüüdki, oleks ka Tine asjas tema poole hoidnud, kui arusaaja, kallimeelne sõber. Ning Martin ei mõtelnudki sellele, milline kõrk, oma auahnuses armutult wali naine tema ema oli olnud.

„Wanaga on asjad nüüd siiski klaarid," ümises ta enese ette, „täiesti klaarid! Temal minuga! Aga seda-enam mul temaga!"

„Ealeski ma ei lähe enam koju, ealeski isa juure tagasi! Ei kunagi!" hüüdis ta waljult. Ja talle näis, nagu ta oleks mõne tähtsa wõidu saawutanud.

Nüüd ta tahtis kõigepealt ja otsekohe Tine juure minna ning talle jutustada, mis oli juhtunud. Wiha, kogu sõjakas tuju hääbus, kadus, lahunes meeleröömuks.

Linnaspordiväljal kolmapäeval, 10. juunil, kell 7 õhtul Narva teatri karikavõistlus jalgpallis. Kohtavad

N.T.H.K.-„Astra“

esimesed meeskonnad,

Pääs 50 ja 25 senti.

„Võitleja“ sp.-osakond.

Teadaanne.

Jõhvi Vabadussõjalaste Liidu erakorraline peakoosolek saab ära peetud 14. juunil s. a. kell 10 hommikul Jõhvi alevivalitsuse ruumides.

Päevakord:

1. Koosoleku avamine.
2. Koosoleku juhatuse valimine.
3. Peakoosoleku päevakorra vastuvõtmine.
4. Juhatuse teadaanded.
5. Kongressi saadikute aruanne.
6. Juhatuse liigete kandidaatide valimine.
7. Jooksvad asjad.

Ilusa ilmaga korraldatakse ühine väljasõit Toila (sõidukulud kannab juhatus). JUHATUS.

ANTAKSE RENDILE

avalikul suusõnalisel enampakkumisel 16. juunil s. a. kell 10 hommikul Narva metsaülema kantseleis, Narvas, Jngeri tän. Nr. 42, riigile kuuluvad

kalapüügi kohad:

1) Rossona jõe parem kallas 806 mtr. Tõrvala metsandiku kv. nr. 15 ja 16 piirides, 3 aasta peale. Algrendiks Kr. 40,00 aastas.

2) Väiksejärve riigile kuuluvas osas 6 aasta peale. Algrendiks arvates Kr. 100,00 aastas.

Pakkumine algab algrendist. Pakkumisest osavõtjail tuleb enne pakkumise algust pool väljakuulutatud algrendist sissemaksta pakkumise kindlustuseks, milline summa kõrgema rendi pakkujail tuleb täiendada aastarendini.

Lähemaid teateid antakse Narva metskonnast igal tööpäeval kella 9—15-ni.

NARVA METSKOND.

Shotti Matful ja Matties

HEERINGAID

esimesed Trade margid
Saadaval tervetes, pooltes, ja veerand tünnides.
Soolatud Soome silgud, tervetes ja pooltes tündrites.
Hinnad võistlematud Hinnad võistlematud

A. ANNIK & Ko.

Peetri pl. 15/17. telef. 95.
Sealsamas Shelli esitus petrooleum, bensiin, määrdeõlid.

Kohtla-Järve Põlevkivikaevandus annab välja VÄHEMPAKKUMISE TEEL

MAJADE KROHVIMISETÖÖD

ca 3200 ruutmeetrit ja

KATUSTE TÕRVAMISETÖÖD

kohati parandamisega, ca 14000 ruutmeetrit.

Pakkumised saata Kohtla-Järve kaevanduse nimele kuni 13. juunini s.a. aadressil: Kohtla-Järve, kust ka lähemaid teateid tööde kohta saab.

Daamidele moodsaid kewade- ja suwe hooajaks

KÜBARAID

Wiimaseid Pariisi ja Wiini uudiseid soowit.

Moeäri **Erna Uuk,** Joala t. 8.

Hinnad wõistlemata odawad.

Kaup äärimiselt hea! Walik kõige täielikum!

Soovitan uuesti saadud rikkalikus valikus toredates mustrites

tapeete

alates 20 senti rull.

L. Mauer,

Narvas, Joala tän. 12. Narvas.

Narva Majaomanikkude Pank

Narva Peetri pl. 2, (omas majas), tel. 268.

Annab laenusid

majade, kaupade ja vekslite kindlustusel.

Võtab raha hoiule

ajakohaste protsentidega ja toimetab kõiki muid panga operatsioone.

Narva Majaomanikkude Pank on kindel raha hoiukoht, sest panga tegevuse eest vastutavad panga liikmed—Narva majaomanikud oma kinnisvaradega.

Teadaanne.

Käesolevaga teatan, et olen avanud Jõhvis, Rakvere tän. Amjärvemajas (Eesti kiriku vastas) autode

geneelise sveisimise

ja lukusepa töötoa.

Töö korralik ja kiire. Hinnad soodsad.

Kõigeaustusega

Ed. Valentiin.

Kevadhooaja viimased moed saadaval

N. H. Timofejevi magasinis

Peetri pl. 9, telef. 170

rikkalikus valikus. Soovitan kevadhooajaks igasugust seltsi ja moodi

VALMIS ja TELLIMISTE PEALE

palituid, kostüüme, vihmamantleid

ja daamide moodsaid palituid.

Materjali väärtus ja töö on firma poolt garanteeritud. Arvestades suurte ostudega, hinnad väljaspool võistlust.

Teatan austatud töö tellijatele et olen ülevõtnud ja üleviinud (Suurest tn. 8), Viru tn. 2. Esimese Traatvõrgu tööstuse „Traatvõrk“.

„Traatvõrk“

valmistab soovitavates mõõtudes, mitmesugusteks otstarveteks **traatvõrke**, nagu: **kana-, murutõnise-, rohu- ja surnuaedade jaoks, akendele ja masinatele kaitseks ja laduruumide vaheseinteks.** Peale selle

Jalamatid, Reform madratsid, ka tellimiste peale uued **raud voodid** nii ka täielikult aiad haudade ümber

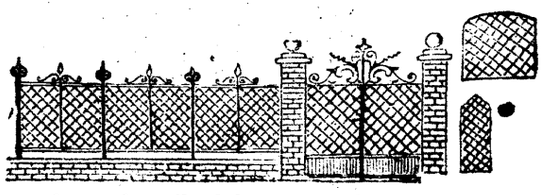

Sealsamas ka mehaanika-lukusepa töökoda. **J. Olberg.**

Kellasepa- ja kullasepaäri

M. Wõhma

Joala tän. 16. ≡ Telefon 267.

Soovitab:

Tasku- ja käekellasid suures walikus parematest Shweitsi wabrikutest. Ilmakuulsaid **seina- ja äratuskellasid** firmadest **Gustav Becker ja Junghans. Kuld-, hõbe- ja kristallkaupasid** odawate hindadega.

K.S. „Võitleja“

uus ökonoom pr. Lindebaum soovitab

maitsevaid lõunaid -

3 rooga 50 senti.

K. S. „Võitleja“ einelauas

iga päev.

Aurulaevandus A. KOTSCHNEW

Narva — Narva-Jõesuu

SÕIDUPLAAN.

1. juunist kuni muutmiseni

Äripäevadel:

Narvast:	N.-Jõesuust:
kell 8.30	kell 6.45
„ 11.30	„ 7.50
„ 2.15	„ 10.45
„ 3.30	„ 12 45
„ 5.50	„ 4.20
„ 9.40	„ 8 30

Pühap. pühadel ja laulupeo päevil:

Narvast:	N.-Jõesuust:
kell 8.30	kell 7.00
„ 9.15*	„ 7.45*
„ 10.15	„ 9.35
„ 11.30*	„ 10.20*
„ 1.30	„ 1.00
„ 2.20	„ 4.00*
„ 5.10*	„ 5.00
„ 6.05	„ 6.30
„ 7.35	„ 7.20
„ 8.25	„ 8.45
„ 9.50	„ 9.40*
„ 10.45*	„ 11.10*
„ 12.10*	„ 3.00*
„ 4.00*	

*) *Ainult heal ilmal 23. juunist kuni 10. aug.*

Haiguse tõttu

müüa poolehinnaga

väike kullast naisterahva

käeuur.

Tollimaja tän. nr. 17-16.

Korralikku kellasepa tööd teeb

L. Reimer,

Posti tän. nr. 59-a.

Hambaarst

B. Beilinson

hambaarsti kabinett

Jõhvis, Narva tän. Lurje majas.
Vastuvõtmine iga nädal: reedel, laupäeval ja pühapäeval.

Auveres võtab tellimisi ja kuulutusi vastu

Vold. Küttis,

olles kohapealseks „P. Eesti“ esindajaks, tuleb tema poole pöörata kõigis lehe asjus.

Narva raamatukapp

võtab „PÕHJA EESTI“ tellimisi ja kuulutusi vastu.

„Põhja Eestis“ on kuulutamine kasulik,

sest

Meie lehte läheb üle Virumaa. 2) Kuulutused lähevad tasuta üle Jõhvi ajalehte „Alutaguse Elusse“. 3) Trükitehniliselt on „Põhja Eesti“ kuulutused üle kõigist teistest lehtedest.

Kuulutusi võetakse vastu iga päev kella 8—18. Ilmuva lehe numbrisse kuni kella 12 eelpäeval.

Olen waba! Olen waba! Olen waba!

See tümises ta sisimas trummina ja selle saatel ta marssis edasi.

„Tine juure! Tine juure! Tine juure!“ tuikas ta südames, haamerdas lustlikult peas, tungles huulile. „Tine Schaffner,“ ta hakkas tasa laulma, ühe tuulsa hümni wiisile ta laulis sõnu: „Tine Schaffner... Ti-ne Scha-haf-fner — Ti-i-ine!“

Äkki ta jäi seisma. Mis oli tal nüüd Tine juures tegemist? Nüüd? Kas see oli mõistlik, kodunt plehku pista ja otsemaid Tine juure tõtata ja talle jutustada ei mund midagi kui seda, et ta on isa juurest ära joosnud?

Meeletus!

Mis oli sellega tõendatud, et ta oli läinud isaga tülli? Mis puutus see Tine Schaffnerisse?

Nüüd oli waja tähtsamat otsustada! Tähtsamat otsustada! Tine Schaffner oli talle ütelnud, et ta ei suuda ise kooruleest leibagi teenida. Isa oli talle näkku karjunud, et ta jääb nälga, kui asub oma käele elama!

Seda oli tarwis ümber lükata.

Ja Martin otsustas oma olemasolu rajada teisele alusele, uusi juuri ajada uuel pinnal, nagu oleks see tühiseim asi maailmas.

Ühe tunni, paari päewa pärast tal on koht käes ja ta osutub iseseiswaks. Ta üürib mööblistatud toa — esialgu — üsna tagasihoidliku. Martin, kes eaeski tagasihoidlikku tuba oma silmaga ei olnud näinud, kujutas endale teda mingi südamliku, wäikese taewariigina. Siis ta töötab edasi, töötab enese üles! Awaw äri. Alul ainult wäikese. Et kogemusi ja

wilumust saawutada. Millise äri? Armas Jumal, äri, nagu seda kõik inimesed teewad. Miks ei peaks see talgi õnnestuma? Ohtuti istuks ta alati Tine juures. Oh, kui tore!.

Wahete-wahel Tine waataks talle otsa, oma suurte, kõnelewate silmadega. Ja ta ütleks mahedasti: „Ma ei oleks ealeski uskunud, et sa oled niisugune tõsine, tubli, usin mees... Kas sa wõid mulle andestada?“

Aga tema on andestanud Tinele juba ammu, jah, ta andestab talle juba nüüdki, samal hetkel.

Siis, ühel päewal, tal on niipalju raha koos, et wõib midagi suuremat ette wõtta. Ta läheks Tine juure ja päriks: Kas sa tuled minuga ühes? Ja nad rändaksid kahekesi laia maailma. Kuhú, seda ta praegu ei tea, aga küllap ta siis juba teab. See oleks mõni wööras maailmajagu teispool ookeani, kus saadakse rikaks. Paari aasta pärast nad tulewad tagasi. Tema ja Tine. Oo, mitte alatiseks. Ainult lühikeseks külastuseks...

Martin waatas, nagu ärgates, enda ümber ringi. Ta oli Wõiduwärawate juures, keset inimeste lärmi.

Ta silmitses suurte, rikaste tänawate ärisid ja firmasid. Ah, tühja kah, mõtles ta, tuleb lihtsalt minna kuhugi sisse ja küsida kas mõni teenistuskoht on saada.

Ent kust alata?

Pigem mõnest pangast, mõtles ta.

Otsustunult ta keeras laiale, waiksemale kõrwaltänawale, kus asusid pangamajad.

Vastutav toimetaja: Hans Lill.
Väljaandja U.-Ü. „Põhja Eesti“.
M. Minise trükk. Narvas, Rahu tän. 15.